

Tööturumeetmete seadus

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolevas seaduses sätestatakse:

- 1) tööturumeetmed ja nende eesmärgid;
- 2) tööturumeetmete pakkumise korraldamise, pakkumise ja rahastamise põhimõtted;
- 3) tööotsijana registreerimise nõuded;
- 4) töötutoetuse maksmise tingimused ja kord ning rahastamise põhimõtted;
- 5) töövahendus ja renditööjõu vahendamine ettevõtja poolt;
- 6) vaidluste lahendamine ja järelevalve.

(2) Käesolevas seaduses sätestatud tööturumeetmed on tööturuteenused ja tööturutoetused.

§ 2. Seaduse eesmärk

Käesoleva seaduse eesmärk on vähendada töötust ja lühendada selle kestust, ennetada töötust ja toetada tööhõives püsimist ning kvaliteetselt tööhõivet, suurendada tööjõu pakkumist ning toetada kaasavat ja kohanemisvõimelist tööturgu ja majanduse struktuurimuutusi tööturumeetmete abil.

§ 3. Seaduse kohaldamisala

(1) Käesolevas seaduses sätestatud tööturumeetmetele on õigus:

- 1) Eesti alalisel elanikul;
- 2) tähtajalise elamisloa või tähtajalise elamisõiguse alusel Eestis elaval välismaalasel;
- 3) Eestis viibival Euroopa Liidu, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni kodanikul;
- 4) Eestis viibival rahvusvahelise kaitse, sealhulgas ajutise kaitse saajal või Eestis viibival rahvusvahelise kaitse taotlejal välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses sätestatud tingimustel;
- 5) ajutiselt ja seaduslikult Eestis viibival välismaalasel, kelle lühiajaline töötamine on välismaalaste seaduse kohaselt registreeritud või kelle töötamise õigus tuleneb välislepingust ja kes töötab;
- 6) tööandjal, kes on residendist juriidiline või füüsiline isik, Eesti riigi- või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus või mitteresidendist juriidiline isik, kellel on Eestis püsiv tegevuskoht või kellel on Eestis töötajad.

(2) Käesolevat seadust kohaldatakse tööotsijale, töötajale, muule isikule ja tööandjale.

(3) Tööotsija käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes ei tööta, on tööotsijana Eesti Töötukassas (edaspidi *töötukassa*) registreeritud ja otsib tööd.

(4) Töötaja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes on hõivatud käesoleva seaduse § 8 lõike 4 punktides 3–9 nimetatud tegevusega ning pöördub töötukassa poole tööturumeetmete saamiseks.

(5) Muu isik käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes ei tööta ega ole tööotsijana töötukassas registreeritud ning pöördub töötukassa poole tööturumeetme saamiseks.

(6) Käesolevat seadust kohaldatakse välislepingus sätestatud juhtudel välislepingust tulenevate erisustega.

(7) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust käesolevas seaduses sätestatud erisustega.

(8) Käesolevas seaduses nimetatud otsused, sealhulgas tegevuskava, ja muud dokumendid toimetatakse kätte elektrooniliselt, posti teel lihtkirjaga või töötukassa kohalikus osakonnas, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(9) Tööturuteenuse pakkumiseks sõlmitakse haldusleping, kui see on sätestatud käesoleva seaduse alusel kehtestatud tööhõiveprogrammis, ja kohaldatakse halduskoostöö seadust, välja arvatud selle § 5.

§ 4. Tööturumeetmete sihtrühmad

(1) Käesolevas seaduses nimetatud tööturumeetmeid pakutakse, võttes arvesse tööhõiveprogrammist tulenevaid erisusi, järgmiselt:

- 1) tööotsijale § 13 lõikes 2 nimetatud tööturumeetmed;
- 2) töötajale ja muule isikule § 13 lõike 2 punktides 1–3 nimetatud tööturumeetmed;
- 3) tööandjale § 13 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud tööturumeetmed.

(2) Käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktis 5 nimetatud isikule pakutakse § 13 lõike 2 punktides 1–3 nimetatud tööturumeetmeid.

(3) Käesoleva seaduse § 13 lõike 2 punktis 4 nimetatud tööturumeetmeid pakutakse töötajale ja muule isikule juhul, kui see on vajalik talle teiste tööturumeetmete pakkumiseks.

(4) Käesoleva seaduse § 13 lõike 2 punktides 5–10 nimetatud tööturumeetmeid pakutakse töötajale, tööandjale ja muule isikule tööhõiveprogrammis sätestatud juhul ja tingimustel.

(5) Isikul on õigus tööturumeetmetele ulatuses, mis vastab töötukassa hinnangul isiku vajadusele, et saavutada käesolevas seaduses sätestatud eesmärged.

2. peatükk

Tööturumeetmete pakkumise korraldamise ja pakkumise põhimõtted

§ 5. Tööturumeetmete pakkumise korraldamine ja pakkumine

(1) Käesoleva seaduse alusel korraldab ja pakub tööturumeetmeid töötukassa.

(2) Tööturumeetmete pakkumist võivad korraldada ja tööturumeetmeid võivad pakkuda kohaliku omavalitsuse üksused ja muud asjaomased füüsilised ja juriidilised isikud seaduses

sätestatud juhul või vastavalt selleks valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud tööturumeetmete pakkumise tingimustele ja korrale.

(3) Ettevõtja võib käesoleva seaduse § 13 lõike 2 punktis 2 nimetatud tööturumeedet pakkuda ja renditööjõudu vahendada vastavalt käesoleva seaduse 7. peatükis sätestatule.

(4) Tööturumeetme pakkumise otsustab tööturumeetme pakkumise korraldaja, võttes arvesse:

- 1) isiku eriala, töökogemust, vajadusi ja õigust endale vabalt tööd valida ja töötada;
- 2) tööandja vajadusi ja õigust endale vabalt tööjõudu valida;
- 3) tööturumeetme eesmärki, tööturu olukorda, sealhulgas tööjõu nõudluse ja pakkumise tasakaalu ning piirkondlikke eripärasid.

(5) Töötukassa korraldab tööturumeetmete pakkumist ning muud tööle saamiseks ja tööl püsimiseks vajalikku abi koostöös tööandjate, kohaliku omavalitsuse üksustega ja teiste teenusepakkujatega, kaasates vajaduse korral isiku lähivõrgustikku.

(6) Töötukassal on õigus kaasata tööturumeetme vajaduse hindamisse eksperte.

(7) Tööturumeetmete pakkumise korraldamiseks ja pakkumiseks ning töötutoetuse maksmiseks võivad töötukassa ja tööturuteenuse pakkujad töödelda järgmisi isikuandmeid:

- 1) isiku üldandmed: ees- ja perekonnanimi, isikukood ja välisriigi isikukoodi väljastanud riik või selle puudumise korral sugu ja sünniaeg, teovõime andmed, elukoha aadress, kontaktandmed (postiaadress, telefoni number ning e-posti aadress);
- 2) kodakondsuse, elamisloa või -õiguse kehtivuse andmed, lühiajaliselt Eestis töötamise andmed, andmed rahvusvahelise kaitse saaja, ajutise kaitse saaja või taotleja seisundi kohta, surmaandmed, pangakonto;
- 3) andmed esindusõiguse kohta ning esindaja ees- ja perekonnanimi, isikukood, kontaktandmed;
- 4) andmed isiku töötamise, sealhulgas välisriigis elamise ja töötamise kohta, ettevõtlusega tegelemise ning ettevõtluskonto omamise kohta;
- 5) isiku sissetulekud;
- 6) andmed isiku terviseseisundi, töövõime hindamise ja tuvastatud töövõime ulatuse ning puude raskusastme kohta;
- 7) andmed isikule riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuse poolt toetuse, pensioni, hüvitise, elatisabi maksmise ning teenuse pakkumise kohta, andmed isikule koostatud juhtumiplaani kohta;
- 8) andmed isikule tööturumeetme pakkumise kohta;
- 9) hariduse, antud kutse, pädevuse või ameti ning õppimise andmed;
- 10) keelteoskuse, digipädevuse ja mootorsõiduki juhtimise andmed;
- 11) muud andmed, mis on käesolevas seaduses nimetatud eesmärkidel aluseks isikule tööturumeetmete pakkumise korraldamisel ja pakkumisel ning töötutoetuse määramisel.

(8) Tööturumeetmed, mille andmeid töötukassa vahetab tööturumeetme pakkujaga infosüsteemide andmevahetuskihi X-tee või töötukassa infosüsteemi kaudu, kehtestatakse tööhõiveprogrammiga, teavitades sel viisil andmete vahetamisest tööturumeetme pakkujat vähemalt kuus kuud ette.

§ 6. Tööhõiveprogramm

(1) Tööhõiveprogrammiga kehtestatakse pakutavad tööturuteenused ja -toetused vastavalt käesoleva seaduse § 13 lõikes 2 loetletud tööturumeetmetele.

(2) Tööhõiveprogrammis sätestatakse käesoleva seaduse eesmärgi saavutamiseks tööturuteenuste osutamise ja tööturutoetuste maksmise nõuded ja korraldus ning tööturuteenustega seotud arendustegevused.

(3) Tööhõiveprogrammis sätestatakse vähemalt:

- 1) tööhõiveprogrammi ajaline kestus ja rahaline maht ning rahastamise kord;
- 2) tööturuteenused, neid saama õigustatud isikud, nende osutamise tingimused ja korraldus;
- 3) tööturutoetused, neid saama õigustatud isikud, nende maksmise tingimused ja korraldus;
- 4) tööturuteenustega seotud arendustegevused;
- 5) välisvahendite kasutamise tingimused ja kord.

(4) Tööhõiveprogrammiga võib sätestada, milliseid õppekavarühmi käesoleva seaduse § 13 lõike 2 punktis 4 nimetatud meetmega hõlmatud tööturuteenuse raames pakutakse või ei pakuta, arvestades tööturuteenuse eesmärki.

(5) Tööhõiveprogrammi koostamisel arvestatakse muu hulgas valdkondlikke, riiklikke ja Euroopa Liidu strateegiaid, arengukavasid, rakenduskavasid, sealhulgas Euroopa Liidu toetuste rakenduskava, tööturu olukorda, tööturu tulevikuprognose, tööturumeetmete arendamise vajadust, Vabariigi Valitsuse tegevuskavas kokkulepitut, töötuskindlustuse seaduses sätestatud tööturuteenuste ja -toetuste sihtkapitali ja valdkonna rahastamiseks eraldatud välisvahendite suurus ning tööturumeetmete mõju analüüse.

(6) Tööhõiveprogrammi eelnõu koostatakse Sotsiaalministeeriumi ja töötukassa koostöös.

(7) Töötukassa nõukogu teeb otsuse tööhõiveprogrammi eelnõu heakskiitmise või sellest keeldumise kohta. Töötukassa nõukogu saab tööhõiveprogrammi heaks kiita üksnes siis, kui valdkonna eest vastutav minister töötukassa nõukogu liikmena on selle poolt.

(8) Tööhõiveprogrammi kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(9) Tööhõiveprogramm kehtestatakse hiljemalt selle kehtivuse lõppemisele eelneva kalendriaasta 31. detsembriks.

(10) Tööhõiveprogrammi viib ellu töötukassa.

3. peatükk

Tegevuskava, töötajana registreerimine, isiku kohustused ja ajutine töötamine

§ 7. Tegevuskava

(1) Tegevuskava eesmärk on kavandada vajalikud tegevused, et isik saaks võimalikult kiiresti töö leida, sobivale tööle asuda või töötamist jätkata.

(2) Töötukassa koostab tegevuskava koostöös töötajaga töökesksel nõustamisel (edaspidi *nõustamine*) hiljemalt 30 päeva jooksul isiku töötajana registreerimisest arvates. Vajaduse korral koostatakse tegevuskava ka töötajale või muule isikule. Tegevuskava vaadatakse üle igal nõustamisel ja seda muudetakse vajaduse korral.

(3) Tegevuskava sisaldab isiku ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega, kontaktandmeid ning andmeid hariduse, oskuste, töökogemuse ja töösoovide kohta. Tegevuskavas kirjeldatakse isiku eesmärki ja olukorda ning töö leidmiseks, tööle saamiseks või töötamise jätkamiseks vajalikke tööturumeetmeid, kandideerimisi ja muid tegevusi ning nende tulemusi. Tegevuskavas märgitakse järgmise nõustamise aeg ja viis.

§ 8. Isiku töötajana registreerimine

(1) Töötajana registreerimiseks esitab isik töötukassale avalduse. Avaldusele kantakse isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg, elukohta aadress, kontaktandmed ja pangakonto.

(2) Töötukassa kontrollib isiku töötajana registreerimise tingimustele vastavust töötuskindlustuse seaduse § 35 alusel sätestatud töötukassa andmekogu (edaspidi *töötukassa andmekogu*) põhimääruses nimetatud riiklike andmekogude andmete alusel. Töötukassal on õigus nõuda isikult täiendavaid andmeid.

(3) Otsuse isiku töötajana registreerimise või sellest keeldumise kohta teeb töötukassa hiljemalt teisel tööpäeval nõuetekohase avalduse esitamise päevast arvates. Isik registreeritakse töötajana avalduse esitamise päevast, kuid kõige varem käesolevas seaduses sätestatud tingimustele vastamise päevast.

(4) Töötajana ei registreerita isikut, kes:

1) on noorem kui 16 aastat;

2) on jõudnud riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel kehtestatud vanaduspensioniiikka või kellele on sama seaduse alusel määratud ennetähtaegne vanaduspension;

3) töötab töölepingu või töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel või osutab teenust või müüb kaupa ettevõtlastulu lihtsustatud maksustamise seaduse tähenduses või on avalikus teenistuses;

4) on ametis Riigikogu liikmena, Euroopa Parlamendi liikmena, Vabariigi Presidendina, Vabariigi Valitsuse liikmena, kohtunikuna, õiguskantslerina, riigikontrolörina, riikliku lepitajana, kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu palgalise esimehena või palgalise aseesimehena, valla- või linnavalitsuse palgalise liikmena, sealhulgas vallavanema või linnapeana, osavalla- või linnaosavanemana;

5) peab sõltumatu isikuna avalik-õiguslikku ametit;

6) on äriühingu juhatuse liige, prokurist, täis- või usaldusühingut esindama volitatud osanik, välismaa äriühingu filiaali juhataja või mitteresidendi muu püsiva tegevuskoha juht, välja arvatud juhul, kui ta ei saa selle eest tasu ning ta vastab töötuskindlustuse seaduse § 6 lõike 1 punktis 2 ja lõikes 2 või § 8 lõikes 2 sätestatud töötuskindlustushüvitise saamise tingimustele;

7) on juriidilise isiku tulumaksuseaduse §-s 9 nimetatud juhtimis- või kontrollorgani liige, keda ei ole nimetatud käesoleva lõike punktis 6, kui ta saab selle eest tasu;

8) on registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjana, välja arvatud juhul, kui tema ettevõtte tegevus on peatatud või hooajaline tegevus on lõppenud ning ta vastab töötuskindlustuse seaduse § 6 lõike 1 punktis 2 ja lõikes 2 või § 8 lõikes 2 sätestatud töötuskindlustushüvitise saamise tingimustele;

9) on kantud maksukohustuslaste registrisse füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasana, välja arvatud juhul, kui füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevus on peatatud või hooajaline tegevus on lõppenud ning ta vastab töötuskindlustuse seaduse § 6

lõike 1 punktis 2 ja lõikes 2 või § 8 lõikes 2 sätestatud töötuskindlustushüvitise saamise tingimustele;

10) õpib õppeasutuses statsionaarses õppes või täiskoormusega õppes, välja arvatud juhul, kui täiskoormusega või kutseõppes statsionaarses õppes õppiv isik on viimase 12 kuu jooksul olnud vähemalt 180 päeva hõivatud käesoleva seaduse § 26 lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevusega või viibib akadeemilisel puhkusel;

11) on aja-, asendus- või reservteenistuses;

12) ei vasta ühele või mitmele käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktides 1–4 nimetatud tingimusele;

13) on Eesti Vabariigi välisesinduses töötava teenistujaga kaasasolev mittetöötav abikaasa, kellele makstakse abikaasatasu välisteenistuse seaduse § 67 lõike 1 alusel, või pikaajalisse välislähetusse saadetud ametnikuga kaasasolev mittetöötav abikaasa, kellele makstakse abikaasatasu avaliku teenistuse seaduse § 46 lõike 1 alusel;

14) saab päästeteenistuse seaduse § 19 alusel vanaduspensioni ootel oleva päästeteenistuja toetust.

(5) Isikut ei registreerita tööotsijana enne 90 päeva möödumist viimasest tööotsijana registreerimise lõpetamisest, kui asjakohase avalduse esitamisele eelneva 12 kuu jooksul lõpetati isiku kaks viimast järjestikust tööotsijana registreerimist käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punktis 1, 2, 4, 5 või 6 sätestatud alusel.

§ 9. Tööotsija kohustused

(1) Tööotsija on eelkõige kohustatud:

- 1) osalema tegevuskava koostamisel ja seda täitma;
- 2) osalema nõustamisel temaga kokkulepitud ajal ja viisil vähemalt üks kord 30 päeva jooksul;
- 3) olema valmis vastu võtma sobiva töö ja kohe tööle asuma;
- 4) otsima tööd iseseisvalt ja teavitama töötukassat tööotsimise protsessist.

(2) Nõustamine võib toimuda töötukassas kohapeal, töötukassa infosüsteemi kaudu, telefoni teel või muul viisil. Nõustamise viisi otsustab töötukassa, arvestades isiku soovi ja võimalusi tööd leida. Töötukassa võib töötötsingute vältel nõustamise viisi vastavalt vajadusele muuta.

(3) Tööotsija on valmis kohe tööle asuma, kui puuduvad tema töölerakendumist takistavad asjaolud või need on sellised, mida on võimalik käesoleva seaduse alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud tööturumeetmetega kõrvaldada. Eeldatakse, et tööotsija viibib töötötsingu ajal Eestis. Välisriigis töö otsimine peab olema eelnevalt töötukassaga kokku lepitud.

(4) Tööotsija peab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud põhikohustustele täitma ka muid käesolevast seadusest ja teistest õigusaktidest tulenevaid kohustusi.

(5) Sobivaks tööks tööotsijale esimese 20 nädala vältel tööotsijana registreerimisest arvates loetakse tööd:

- 1) mis ei ole tervislikel põhjustel vastunäidustatud;
- 2) mille puhul sõiduks elukohast töökohta ja tagasi ühissõidukiga ei kulu rohkem kui kaks tundi päevas ega rohkem kui 15 protsenti kuupalgast;
- 3) mis vastab tööotsija haridusele, erialale ja varasemale töökogemusele;
- 4) mille eest pakutav töötasu on vähemalt 60 protsenti isiku ühe kuu keskmisest sotsiaalmaksuga maksustatavast tulust, kuid mitte vähem kui kahekordne töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu alammäär. Isiku sotsiaalmaksuga maksustatava ühe kuu

keskmise tulu arvutamisel võetakse arvesse töötajana registreerimisele eelnenud viimase kuue kuu kolm esimest kuud.

(6) Sobivaks tööks töötajale alates 21. nädalast töötajana registreerimisest arvates loetakse tööd:

- 1) mis ei ole tervislikel põhjustel vastunäidustatud;
- 2) mis võib olla tähtjaline;
- 3) mille puhul sõiduks elukohast töökohta ja tagasi ühissõidukiga ei kulu rohkem kui kaks tundi päevas ega rohkem kui 15 protsenti kuupalgast;
- 4) mille eest pakutav töötasu on täistööajaga töötamise korral suurem kui töötaja samal perioodil saadav töötuskindlustushüvitis, kuid ei ole väiksem kui töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu alammäär;
- 5) mis ei pea vastama töötaja haridusele, erialale ega varasemale töökogemusele.

(7) Kui isik registreeritakse kuue kuu jooksul töötajana registreerituse lõpetamisest uuesti töötajana ja ta ei ole selle aja jooksul olnud hõivatud käesoleva seaduse § 26 lõikes 3 nimetatud töö või tööga võrdsustatud tegevusega, võetakse talle sobiva töö määratlemisel arvesse ka viimase 12 kuu töötajana registreerituse perioodid. Kui isik on viimase 12 kuu jooksul olnud töötajana registreeritud kokku 20 nädalat või vähem, loetakse talle sobivaks tööd, mis vastab käesoleva paragrahvi lõikele 5 ning alates 21. töötajana registreerituse nädalast loetakse töötajale sobivaks tööd, mis vastab käesoleva paragrahvi lõikele 6. Alates 21. töötajana registreerituse nädalast, mis on saadud viimase 12 kuu töötajana registreeringute perioodide liitmisel, loetakse töötule sobivaks tööd, mis vastab käesoleva paragrahvi lõikele 6.

§ 10. Teatamiskohustus

(1) Töötaja, töötaja, tööandja ja muu isik, kellele pakutakse tööturumeetmeid, on kohustatud viivitamata teatama töötukassale asjaoludest, mis toovad kaasa töötajana registreerituse lõpetamise või tööturumeetme saamise õiguse lõppemise.

(2) Töötaja, kellele makstakse töötutoetust, on kohustatud viivitamata teatama töötukassale asjaoludest, mis toovad kaasa töötutoetuse maksmise peatamise või lõppemise.

(3) Töötaja on kohustatud viivitamata teatama töötukassale ajutisest töötamisest.

(4) Töötaja, töötaja ja muu isik, kes osalevad tööturumeetme saamises, on kohustatud viivitamata teatama töötukassale meetme saamise katkestamisest.

§ 11. Ajutine töötamine

(1) Ajutine töötamine käesoleva seaduse tähenduses on töötajana registreerituse ajal töötamine töölepingu või töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel või avalikus teenistuses olek, mille ühekordne kestus ei ületa kaheksat päeva.

(2) Töötajana registreerituse ajal võib isik ajutiselt töötada kuni kaheksa päeva kalendrikuus, kuid kõige rohkem 12 kalendrikuul 24-kuulise ajavahemiku jooksul. 24-kuulise ajavahemikuna arvestatakse igale ajutisele töötamisele eelnevat 24 kalendrikuud.

(3) Ajutise töötamise eest makstav tasu ühes kalendrikuus kokku ja iga ühekordse töötamise eest ei tohi ületada 40 protsenti töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud käesoleva kalendriaasta kuu töötasu alammäärast.

§ 12. Tööotsijana registreerituse ja tööturumeetme pakkumise lõpetamine

(1) Töötukassa teeb otsuse isiku tööotsijana registreerituse lõpetamise kohta:

- 1) kui tööotsija vähemalt üks kord 30 päeva jooksul ei osale nõustamisel, välja arvatud juhul, kui ta ei saanud osaleda mõjuva põhjuse tõttu;
- 2) kui tööotsija ei osale kolmandat korda ilma mõjuva põhjuseta määratud ajal nõustamisel;
- 3) käesoleva seaduse § 8 lõike 4 punktides 2–14 loetletud juhtudel, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 11 nimetatud ajutise töötamise korral;
- 4) kui tööotsija keeldub kolmandat korda ilma mõjuva põhjuseta tegevuskava täitmisest;
- 5) kui tööotsija keeldub kolmandat korda ilma mõjuva põhjuseta sobivast tööst;
- 6) kui ettevõtluse alustamise toetus on tööotsija pangakontole üle kantud;
- 7) tööotsija soovi korral;
- 8) tööotsija surma korral;
- 9) kui tööotsija ei ole valmis kohe tööle asumiseks;
- 10) kui tööotsija ajutise töötamise aeg ületab käesoleva seaduse § 11 lõikes 2 sätestatud aega ühes kalendrikuus või 24-kuulise perioodi jooksul;
- 11) kui tööotsijale ajutise töötamise eest makstud tasu ületab käesoleva seaduse § 11 lõikes 3 sätestatud piirmäära.

(2) Töötukassa võib lõpetada töötajale või muule isikule tööturumeetme pakkumise kui isik ei täida tegevuskava.

4. peatükk

Töötukassa pakutavad tööturumeetmed

§ 13. Tööturumeetmed

(1) Töötukassa pakub tööturumeetmeid lähtuvalt käesolevas peatükis sätestatust. Tööturuteenused ja -toetused sätestatakse tööhõiveprogrammis.

(2) Tööturumeetmed on:

- 1) teavitamine tööturu olukorrast ja tööturumeetmetest;
- 2) töövahendus;
- 3) karjääriteenused;
- 4) töökeskne nõustamine
- 5) oskuste arendamine;
- 6) ettevõtluse toetamine;
- 7) töövalmiduse toetamine;
- 8) töövõime toetamine;
- 9) tööle asumise ja tööl püsimise toetamine;
- 10) tööturuteenuse saamise toetamine.

§ 14. Teavitamine tööturu olukorrast ja tööturumeetmetest

Teavitamine tööturu olukorrast ja tööturumeetmetest on tööturumeede, mille eesmärk on anda teavet tööturu olukorrast, töötamis- ja õppimisvõimalustest ning tööturuteenustest ja -toetustest.

§ 15. Töövahendus

Töövahendus on tööturumeede, mille eesmärk on töö ja töötaja leidmiseks vajaliku teabe vahendamine isiku ja tööandja vahel, et toetada isikule sobiva töö ja tööandjale sobiva töötaja leidmist.

§ 16. Karjääriteenused

Karjääriteenused on tööturumeede, mille eesmärk on anda isikule teavet õppimis- ja töötamisvõimaluste kohta, toetada teadlikke õpitee- ja töövalikuid, suurendada eneseteadlikkust ja toetada karjääri kujundamist.

§ 17. Töökeskne nõustamine

Töökeskne nõustamine on tööturumeede, mille eesmärk on toetada tööotsinguid ja -valikuid, tööle saamist või tööga kohanemist ja tööl püsimist.

§ 18. Oskuste arendamine

Oskuste arendamine on tööturumeede, mille eesmärk on toetada isiku töötamiseks vajalike teadmiste ja oskuste omandamist ja arendamist.

§ 19. Ettevõtluse toetamine

Ettevõtluse toetamine on tööturumeede, mille eesmärk on toetada isiku ettevõtlusega alustamist ning tagada selle tegevuse jätkusuutlikkus.

§ 20. Töövalmiduse toetamine

Töövalmiduse toetamine on tööturumeede, mille eesmärk on valmistada isik ette tööotsinguteks ja tööeluks, toetada tööharjumust ning anda nõu kuidas tööle saamise ja töötamise takistused kõrvaldada.

§ 21. Töövõime toetamine

Töövõime toetamine on tööturumeede, mille eesmärk on toetada tervisest tuleneva takistusega isiku tööle asumist ja tööl püsimist.

§ 22. Tööle asumise ja tööl püsimise toetamine

Tööle asumise ja tööl püsimise toetamine on tööturumeede, mille eesmärk on hüvitada tööandjale osaliselt töötaja töötasu ja isikule tööle asumise või tööl püsimisega seotud kulud.

§ 23. Tööturuteenuse saamise toetamine

Tööturuteenuse saamise toetamine on tööturumeede, mille eesmärk on hüvitada isikule teenusel osalemisega seotud kulusid.

5. peatükk

Tööturumeetmete ja töötutoetuse rahastamise allikad

§ 24. Tööturumeetmete rahastamine

Tööturumeetmeid rahastatakse töötuskindlustuse seaduse §-s 38¹ sätestatud tööturuteenuste ja -toetuste sihtkapitali vahenditest, riigieelarve sihtotstarbelistest eraldisest ja tööturumeetmete rahastamiseks ette nähtud Euroopa Liidu või muudest toetustest.

§ 25. Töötutoetuse rahastamine

Töötutoetust rahastatakse riigieelarvest Sotsiaalministeeriumi eelarve kaudu sihtotstarbelise eraldisena töötukassa eelarvesse eraldatud vahenditest.

6. peatükk

Töötutoetuse taotlemise, määramise ja maksmise tingimused ja kord

§ 26. Õigus saada töötutoetust

(1) Töötutoetust on õigus saada tööotsijal, kes on tööotsijana registreerimisele eelnenud 12 kuu jooksul olnud vähemalt 180 päeva hõivatud tööga või tööga võrdsustatud tegevusega, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 5 loetletud juhud, ja kelle ühe kuu sissetulek on väiksem 31-kordsest töötutoetuse päevamäärast.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sissetuleku hulka ei arvata:

- 1) sotsiaalhoolekande seaduse alusel makstavat toimetulekutoetust;
- 2) perehüvitiste seaduse alusel makstavaid peretoetusi, välja arvatud sama seaduse alusel makstavat lasterikka pere toetust seitset või enam last kasvatavale perele;
- 3) puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel makstavaid puudega inimeste sotsiaaltoetusi;
- 4) perekonnaseaduse alusel lapsele makstavat elatist;
- 5) perehüvitiste seaduse alusel makstavat elatisabi;
- 6) ametiühingute vabatahtlike töötukassade makstud toetust;
- 7) käesoleva seaduse §-s 11 sätestatud ajutise töötamise eest makstavat tasu;
- 8) käesoleva seaduse alusel kehtestatud tööhõiveprogrammi alusel makstavat toetust ega Euroopa Liidu toetusest kaasrahastatavat toetust;
- 9) riigi- või kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve vahenditest makstud ühekordseid või perioodilisi toetusi ega kulu kompenseerimiseks makstud hüvitisi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud töö ja tööga võrdsustatud tegevus on:

- 1) töötamine töölepingu alusel või avalikus teenistuses Eestis või Eestist lähetatud töötajana välisriigis;
- 2) ametis olemine Riigikogu liikmena, Euroopa Parlamendi liikmena, Vabariigi Presidendina, Vabariigi Valitsuse liikmena, kohtunikuna, õiguskantslerina, riigikontrolörina, riikliku lepitajana, kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu palgalise esimehena või palgalise aseesimehena, valla- või linnavalitsuse palgalise liikmena, sealhulgas vallavanemana või linnapeana, osavalla- või linnaosavanemana;
- 3) avalik-õigusliku ameti pidamine sõltumatu isikuna;
- 4) Eestis teenuse osutamine töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel ja teenuse osutamine või kauba müümine ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse tähenduses;

5) tegutsemine füüsilisest isikust ettevõtjana Eestis või osalemine abikaasana füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses, kui abikaasa oli kantud füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasana maksukohustuslaste registrisse. Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ja abikaasana füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalemise aja hulka ei arvata perioodi, millal ettevõtte tegevus oli peatatud või hooajaline tegevus lõppenud;

6) õppimine õppeasutuse statsionaarses õppes või täiskoormusega õppes, juhul kui isik on oma õpingud lõpetanud. Õppimise aja hulka ei arvata akadeemilisel puhkusel viibimise aega;

7) aja-, asendus- või reservteenistuses viibimine;

8) aeg, millal Eesti Vabariigi välisesinduses töötava teenistujaga kaasasolevale mittetöötavale abikaasale makstakse välisesteenistuse seaduse § 67 lõikes 1 nimetatud abikaasatasu või pikaajalisse välislähetusse saadetud ametnikuga kaasasolevale abikaasale makstakse abikaasatasu avaliku teenistuse seaduse § 46 lõike 1 alusel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1, 2, 4 ja 8 nimetatud töö ja tööga võrdsustatud tegevust, välja arvatud ametis olemine Euroopa Parlamendi liikmena, arvestatakse maksukorralduse seaduse §-s 25¹ sätestatud töötamise registri andmete alusel.

(5) Varasemat tööga või tööga võrdsustatud tegevusega hõivatust ei nõuta tööotsijalt, kes on tööotsijana registreerimisele eelnenud 12 kuu jooksul vähemalt 180 päeva:

- 1) kasvatanud ühe vanemana või eestkostjana kuni 18-aastast keskmise, raske või sügava puudega last, alla 8-aastast last või 8-aastast last kuni esimese klassi lõpetamiseni;
- 2) olnud haiglaravil;
- 3) hooldanud kohaliku omavalitsuse üksusega sõlmitud kirjaliku lepingu alusel haiget, püsivalt töövõimetut, osalise või puuduva töövõimega isikut või vanurit, kes ei kuulu perekonnaliikmete hulka;
- 4) hooldanud puudega isikut ning valla- või linnavalitsus on maksnud talle hooldamise eest toetust;
- 5) olnud tööta püsivalt töövõimetuks tunnistamise või tuvastatud puuduva töövõime tõttu;
- 6) olnud vahi all või kandnud karistust vanglas või arestimajas.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 5 punkti 1 alusel makstakse töötutoetust sellele vanemale, kelle juures laps elab. Lapse kasvatamise aja arvestamiseks töötutoetuse taotleja hõivena tuleb esitada teise vanema kirjalik nõusolek või taotleja kirjalik põhjendus, miks ei ole võimalik teise vanema kirjalikku nõusolekut esitada.

(7) Kui tööotsija on olnud hõivatud ühe käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud töö või tööga võrdsustatud tegevusega või lõikes 5 loetletud tegevusega vähem kui 180 päeva, liidetakse töötutoetuse määramisel hõivatuse ajavahemikud, mis ei kattu.

(8) Töötutoetuse määramisel ei võeta arvesse käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud töö ja tööga võrdsustatud tegevuse ega lõikes 5 loetletud tegevusega hõivatuse ja ajutise töötamise perioode, mis kattuvad tööotsijana registreerituse ajaga.

(9) Alates töötutoetuse määramisest loetakse käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 5 nimetatud tegevusega hõivatuse perioodid nulliks.

(10) Tööotsijal ei ole õigust saada töötutoetust ajavahemikul, mille jooksul talle makstakse töötuskindlustushüvitist töötuskindlustuse seaduse alusel.

(11) Tööotsijal ei ole õigust saada töötutoetust ajavahemikul, mille eest talle makstakse töövõimetoetust töövõimetoetuse seaduse alusel, välja arvatud juhul, kui töövõimetoetust makstakse tagasiulatuvalt töötutoetuse maksmise perioodiga kattuva ajavahemiku eest.

(12) Kui tööotsijale on määratud paindlik vanaduspension riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, ei ole tal õigust saada töötutoetust, välja arvatud juhul, kui paindlikku vanaduspensioni makstakse tagasiulatuvalt töötutoetuse maksmise perioodiga kattuva ajavahemiku eest.

(13) Töötukassa kontrollib isiku töötutoetuse saamise tingimustele vastavust töötukassa andmekogu põhimääruses nimetatud riiklike andmekogude andmete alusel. Kui andmed ei ole töötukassale riiklikest andmekogudest kättesaadavad, on töötukassal õigus nõuda isikult täiendavaid andmeid ja dokumente töötutoetuse saamise tingimustele vastavuse kontrollimiseks.

§ 27. Töötutoetuse saamise tingimused

(1) Töötutoetuse saaja peab osalema talle määratud ajal nõustamisel ning täitma tegevuskavas kokkulepitud tingimusi ja tegevusi.

(2) Tööotsijal, kes on saanud toetust käesoleva seaduse § 26 lõike 5 alusel, on õigus nimetatud lõike alusel korduvalt toetust saada, kui:

1) talle viimasest toetuse määramisest käesoleva seaduse § 26 lõike 5 alusel on möödunud vähemalt viis aastat või

2) ta on korduvalt tööotsijana registreerimisele eelnenud 24 kuu jooksul vähemalt 180 päeva olnud hõivatud käesoleva seaduse § 26 lõike 3 punktides 1–5 nimetatud töö või tööga võrdsustatud tegevusega.

(3) Tööotsijal, kellel ei ole täitunud käesoleva seaduse § 26 lõikes 1 nõutud vähemalt 180-päevane hõive ja kellele on lõpetatud töötutoetuse maksmine enne käesoleva seaduse § 31 lõigetes 1–3 nimetatud ajavahemiku möödumist või töötuskindlustushüvitise maksmine enne 270-päevase ajavahemiku möödumist, on õigus saada töötutoetust, kui ta:

1) on 12 kuu jooksul eelmisest tööotsijana registreerimise päevast arvates uuesti tööotsijana registreeritud;

2) on vahepeal olnud hõivatud käesoleva seaduse § 26 lõike 3 punktides 1–5, 7 või 8 nimetatud tegevusega;

3) vastab muudele käesolevas seaduses sätestatud töötutoetuse saamise tingimustele.

(4) Käesoleva paragrahvi lõiget 3 ei kohaldata:

1) käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punktides 1, 2, 4 ja 5 nimetatud isikutele;

2) käesoleva seaduse § 33 punktides 1–3 nimetatud isikutele, kui nende tööotsijana registreeritus on lõpetatud käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punkti 7 või 8 alusel.

§ 28. Töötutoetuse taotlemine

Töötutoetuse taotlemiseks esitab tööotsija nõuetekohase avalduse ja vajalikud dokumendid töötukassale. Avaldusele kantakse isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg, elukoha aadress, pangakonto number ja kontaktandmed ning andmed käesoleva seaduse § 26 lõigetes 3 ja 5 nimetatud asjaolude kohta, kui need ei ole kättesaadavad andmekogudest.

§ 29. Töötutoetuse määramine

(1) Töötukassa teeb otsuse töötutoetuse määramise või määramata jätmise kohta kümne tööpäeva jooksul nõuetekohase avalduse esitamisest arvates. Kui isik esitas samal ajal töötutoetuse taotlemise avaldusega töötuskindlustushüvitise taotlemise avalduse, teeb töötukassa otsuse toetuse määramise kohta kümne tööpäeva jooksul töötuskindlustushüvitise määramata jätmise või avalduse läbivaatamata jätmise päevast arvates.

(2) Töötutoetus määratakse kaheksandast päevast töötutoetuse taotlemise avalduse esitamise päevast arvates, kuid kõige varem kaheksandast päevast isiku tööotsijana registreerimise päevast arvates.

(3) Töötotsijale, kes on õppinud enne tööotsijana registreerimist õppeasutuses statsionaarses õppes või täiskoormusega õppes, määratakse töötutoetus 61. päevast töötutoetuse taotlemise avalduse esitamise päevast arvates.

(4) Käesoleva seaduse § 30 lõikes 3 nimetatud töötotsijale määratakse töötutoetus avalduse esitamise päevast arvates, kuid kõige varem töötuskindlustushüvitise maksmise lõppemise päevale järgnevast päevast arvates. Kui töötotsija esitas töötutoetuse taotlemise avalduse pärast töötuskindlustushüvitise maksmise lõppemist, määratakse töötutoetus töötuskindlustushüvitise maksmise lõppemise päevale järgnevast päevast.

(5) Töötotsijale, kes taotles, töötuskindlustushüvitist töötuskindlustuse seaduse alusel, kuid kellele seda ei määratud, määratakse töötutoetus kaheksandast päevast töötuskindlustushüvitise taotlemise avalduse esitamise päevast arvates. Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud töötotsijale, kes taotles töötuskindlustushüvitist töötuskindlustuse seaduse alusel, kuid kellele seda ei määratud, määratakse töötutoetus 61. päevast töötuskindlustushüvitise taotlemise avalduse esitamise päevast arvates.

(6) Käesoleva seaduse § 27 lõikes 3 nimetatud juhul määratakse töötutoetus avalduse esitamise päevast, kuid kõige varem isiku tööotsijana registreerimise päevast arvates.

§ 30. Töötutoetuse maksmise ajavahemik

(1) Töötutoetust makstakse kuni 270 päeva.

(2) Töötotsijale, kelle viimane teenistussuhe lõpetati avaliku teenistuse seaduse § 94 lõike 1 alusel või kelle viimane tööleping öeldi üles töölepingu seaduse § 88 lõike 1 punktides 3–8 nimetatud põhjusel, makstakse töötutoetust kuni 210 päeva.

(3) Töötotsijale, kellele on makstud töötuskindlustushüvitist töötuskindlustuse seaduse § 8 kohaselt lühema ajavahemiku jooksul kui 270 päeva, makstakse töötutoetust kuni 270 päeva täitumiseni.

(4) Töötotsijale makstakse töötutoetust pärast käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud ajavahemiku möödumist kuni vanaduspensioniiikka jõudmiseni, kui töötotsijal on vanaduspensionieani jäänud vähem kui 180 päeva.

(5) Käesoleva seaduse § 27 lõikes 3 nimetatud juhul ei või töötutoetust maksta kahe või enama tööotsijana registreerituse ajavahemiku jooksul kokku rohkem kui käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatud päevade eest.

§ 31. Töötutoetuse arvutamine ja maksmine

(1) Töötutoetuse arvutamise aluseks olev päevamäär kehtestatakse eelarveaastaks riigieelarvega, kusjuures päevamäära 31-kordne korrutis ei või olla väiksem kui 50 protsenti kuu töötasu alammäärast, mis on kehtestatud eelarveaastale eelnenud aasta 1. juulil kehtinud töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel.

(2) Töötutoetus arvutatakse tagasiulatuvalt tööotsija nõustamisel osalemiste vaheliste päevade eest. esimest korda arvutatakse töötutoetus alates töötutoetuse määramise päevast kuni tööotsija nõustamisel osalemise päevani (kaasa arvatud). Edaspidi arvutatakse töötutoetus alates tööotsija nõustamisel osalemise päevale järgnevast päevast kuni tema järgmise nõustamisel osalemise päevani (kaasa arvatud).

(3) Töötutoetust makstakse vähemalt üks kord 30 päeva jooksul.

(4) Kui töötutoetuse maksmine on peatatud käesoleva seaduse § 32 lõikes 1 sätestatud alusel, arvutatakse töötutoetus peatamise ajavahemikule järgnevast päevast kuni nõustamisele osalemise päevani (kaasa arvatud).

(5) Töötutoetus makstakse:

- 1) tööotsija pangakontole Eestis maksja kulul;
- 2) tööotsija pangakontole välisriigis saaja kulul, kui välislepinguga ei ole sätestatud teisiti, või
- 3) tööotsija elektroonse, notariaalselt tõestatud või töötukassas vormistatud kirjaliku avalduse alusel teise isiku pangakontole Eestis maksja kulul.

§ 32. Töötutoetuse maksmise peatamine

(1) Töötutoetuse maksmine peatatakse viimase nõustamise päevale järgnevast päevast arvates, kui:

- 1) tööotsija keeldub esimest korda ilma mõjuva põhjuseta sobivast tööst — kümneks päevaks;
- 2) tööotsija keeldub esimest korda ilma mõjuva põhjuseta tegevuskava täitmisest — kümneks päevaks;
- 3) tööotsija ei osale esimest korda mõjuva põhjuseta määratud ajal nõustamisel — kuni nõustamisel osalemise päevani (kaasa arvatud);
- 4) tööotsijal tekib vähemalt 31-kordse töötutoetuse päevamäära suurune ühekordne sissetulek — 30 päevaks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 nimetatud juhtudel vähendatakse töötutoetuse saamise päevade arvu nimetatud punktides sätestatud päevade võrra.

§ 33. Töötutoetuse maksmise ennetähtaegne lõpetamine

(1) Töötutoetuse maksmine lõpetatakse enne tähtaega, kui:

- 1) tööotsija ei osale teist korda ilma mõjuva põhjuseta määratud ajal nõustamisel;
- 2) tööotsija keeldub teist korda ilma mõjuva põhjuseta tegevuskava täitmisest;
- 3) tööotsija keeldub teist korda ilma mõjuva põhjuseta sobivast tööst;

- 4) tööotsijana registreeritus lõpetatakse käesoleva seaduse § 12 lõike 1 alusel;
- 5) tööotsijal tekib vähemalt 31-kordse töötutoetuse päevamäära suurune püsiv kuusissetulek;
- 6) tööotsijal tekib õigus töövõimetoetusele töövõimetoetuse seaduse alusel, õiguse tekkimise päevast arvates;
- 7) tööotsijale on määratud paindlik vanaduspension riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, selle õiguse tekkimise päevast arvates.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud püsivaks kuusissetulekuks loetakse sissetulek, mida isik saab vähemalt talle määratud töötutoetuse maksmise ajavahemiku lõpuni.

(3) Kui töövõimetoetust makstakse tagasiulatuvalt töötutoetuse maksmise perioodiga kattuva ajavahemiku eest, lõpetatakse töötutoetuse maksmine töövõimetoetuse otsuse tegemise päevale eelneva viimase töötutoetuse arvutamise päevale järgnevast päevast.

(4) Kui paindlikku vanaduspensioni makstakse tagasiulatuvalt töötutoetuse maksmise perioodiga kattuva ajavahemiku eest, lõpetatakse töötutoetuse maksmine paindliku vanaduspensioni määramise otsuse tegemise päevale eelneva viimase töötutoetuse arvutamise päevale järgnevast päevast.

7. peatükk

Töövahendus ja renditööjõu vahendamine ettevõtja poolt

§ 34. Teatamiskohustus

Ettevõtja esitab enne majandustegevuse alustamist majandustegevusteate majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud korras, kui ta:

- 1) tegeleb käesoleva seaduse § 13 lõike 2 punktis 2 nimetatud ja §-s 15 sätestatud töövahendusega;
- 2) sõlmib isikuga töölepingu eesmärgiga suunata ta renditööle töölepingu seaduse § 6 lõike 5 tähenduses (edaspidi *renditööjõu vahendamine*).

§ 35. Tasu saamise keeld

(1) Ettevõtja, kes tegeleb käesoleva seaduse § 34 punktis 1 nimetatud töövahendusega, ei tohi nõuda tööd leida soovival isikult tasu töövahenduse eest.

(2) Ettevõtja, kes tegeleb käesoleva seaduse § 34 punktis 2 nimetatud renditööjõu vahendamisega, ei tohi nõuda töötajalt tasu tema renditööle suunamise eest.

8. peatükk

Vaidluste lahendamine

§ 36. Vaidemenetlus

Isik, kes leiab, et tööotsijana registreerimisel, tegevuskava koostamisel, tööturumeetmete pakkumisel või töötutoetuse määramisel on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, võib esitada vaide töötukassale.

§ 37. Alusetult saadu tagasinõudmine

(1) Töötukassa võib tööturumeetmetele ja töötutoetusele õigusliku aluseta kulunud summad (edaspidi *alusetult saadu*) tagasi nõuda. Töötukassa nõuab käesoleva seaduse alusel kehtestatud tööhõiveprogrammis sätestatud juhtudel tööturumeetmetele kulunud summad tagasi.

(2) Töötukassa võib alusetult saadu isikult tagasi nõuda korraga või vastavalt isikuga sõlmitud kirjalikule kokkuleppele osade kaupa tagasimaksegraafiku alusel.

(3) Kui kirjaliku kokkuleppeni ei jõuta või kui isik kokkulepet ei täida, on töötukassal õigus õigusliku aluseta makstud töötutoetus korraga või osade kaupa järgmiste kalendrikuude eest makstavast töötutoetusest kinni pidada. Töötutoetuse kinnipidamisel säilitatakse isikule vähemalt 50 protsenti maksmisele kuuluvast töötutoetusest. Isiku kirjalikul nõusolekul võib kinni pidada rohkem kui 50 protsenti maksmisele kuuluvast töötutoetusest.

(4) Töötukassa võib eriolukorrast, erakorralisest seisukorrast või sõjaseisukorrast tulenevalt raskustesse sattunud isikute puhul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud summade tagasinõudmisest loobuda, välja arvatud juhul, kui summad on välja makstud seoses eriolukorraks, erakorraliseks seisukorraks või sõjaseisukorraks kehtestatud tööturuteenuse või tööturutoetusega. Tagasinõudmisest ei saa loobuda ja loobumine on tühine, kui isik on teadvalt esitanud valeandmeid või tagasinõudmisest loobuti isiku pettuslikul viisil toimimise tõttu. Käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud erisust võib kohaldada kuni 270 kalendripäeva jooksul eriolukorra, erakorralise seisukorra või sõjaseisukorra lõppemisest arvates.

(5) Kui isik alusetult makstud summasid tagasi ei maksa, tehakse nende tagasinõudmiseks ettekirjutus koos hoiatusega. Ettekirjutus koos hoiatusega toimetatakse kätte elektrooniliselt või posti teel väljastusteatega tähtkirjaga. Hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on töötukassal õigus anda ettekirjutus sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

9. peatükk

Riiklik järelevalve

§ 38. Järelevalveasutus

Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse §-des 34 ja 35 sätestatud nõuete täitmise üle teeb Tööinspeksioon.

§ 39. Järelevalve erimeetmed

Tööinspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

10. peatükk

Rakendussätted

1. jagu

Üleminekusätted

§ 40. Üleminekusätted

(1) Kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 alusel töötuna arvele võetud isikuid käsitatakse tööotsijana käesoleva seaduse § 3 lõike 3 tähenduses ja neile kohaldatakse tööturumeetmete seaduses sätestatud.

(2) Kui isik on enne käesoleva seaduse jõustumist esitanud töötukassale avalduse töötuna arvele võtmiseks ja tema kohta ei ole tehtud töötuna arvele võtmise otsust, tehakse asjakohane otsus kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 alusel.

(3) Kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 alusel tööotsijana arvele võetud isikuid käsitatakse vastavalt käesolevas seaduses sätestatule § 3 lõike 4 tähenduses töötajana või § 3 lõike 5 tähenduses muu isikuna ja neile rakendatakse tööturumeetmete seaduses sätestatud.

(4) Kui isik on enne käesoleva seaduse jõustumist esitanud töötukassale avalduse tööotsijana arvele võtmiseks ja tema kohta ei ole tehtud tööotsijana arvele võtmise otsust, tehakse asjakohane otsus vastavalt kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 alusel.

(5) Isikule, kellele alustati tööturuteenuse osutamist või tööturutoetuse maksmist või kelle suhtes otsustati tööturuteenuse osutamine või kes suunati tööturuteenusele enne käesoleva seaduse jõustumist, osutatakse tööturuteenust või makstakse tööturutoetust kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduses sätestatud tingimustel.

(6) Kui isik on enne käesoleva seaduse jõustumist esitanud töötukassale avalduse tööturuteenuse saamiseks ja tööturutoetuse maksmiseks ning tööturuteenuse osutamise või tööturutoetuse maksmise kohta ei ole tehtud vastavat otsust, tehakse asjakohane otsus kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduses sätestatud järgides.

(7) Kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 8 lõikes 1 nimetatud töötuna ja tööotsijana arvel olevate isikute ning tööturuteenuste osutamise registrina käsitatakse töötuskindlustuse seaduse §-s 35 nimetatud töötukassa andmekogu.

2. jagu

Seaduste muutmise ja kehtetuks tunnistamine

§ 41. Euroopa Liidu kodaniku seaduse muutmise

Euroopa Liidu kodaniku seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 21 punktid 2 ja 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) tööotsijana registreerituse ajal, kui ta on tööturumeetmete seaduses sätestatud korras tööotsijana registreeritud pärast seda, kui ta on töötanud Eestis üle ühe aasta,

3) kuue kuu jooksul tööotsijana registreerimise päevast arvates, kui ta on tööturumeetmete seaduses sätestatud korras tööotsijana registreeritud pärast seda, kui ta on lõpetanud alla üheaastase töölepingu või jäänud töötuks esimese 12 kuu jooksul;“;

2) paragrahvi 40 lõikes 5 asendatakse sõnad „töötuna arvel oleku“ sõnadega „tööotsijana registreerituse“.

§ 42. Halduskoostöö seaduse muutmine

Halduskoostöö seaduse § 13 lõike 1¹ punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„8) tööturumeetmete seaduse § 3 lõikes 9 nimetatud halduslepingud;“.

§ 43. Liikluskindlustuse seaduse muutmine

Liikluskindlustuse seaduse § 75 lõike 7¹ sissejuhatavas lauseosas asendatakse sõnad „töövõime hindamise ja töövõimetoetuse“ sõnaga „töötukassa“.

§ 44. Maksukorralduse seaduse muutmine

Maksukorralduse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 25¹ lõikes 2 asendatakse sõnad „tööturuteenuste ja -toetuste“ sõnaga „tööturumeetmete“;

2) paragrahvi 29 punkt 15¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„15¹) Eesti Töötukassale tööturumeetmete seaduses, töötuskindlustuse seaduses ja töövõimetoetuse seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks, sealhulgas töötutoetuse, kindlustushüvitiste ja töövõimetoetuse määramiseks ja maksmiseks, tööturumeetmete pakkumiseks ning põhjendatuse üle kontrolli tegemiseks;“.

§ 45. Pereküvitiste seaduse muutmine

Pereküvitiste seaduse § 39 lõiked 6¹ ja 6² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6¹) Kui isik on arvestusperioodi jooksul olnud Eesti Töötukassas registreeritud töötajana, lähtutakse vanemahüvitise suuruse arvutamisel käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud põhimõtetest, kuid arvestusperioodi kalendripäevade arvust lahutatakse peale töövõimetuslehe alusel ajutiselt töölt vabastatud päevade arvu ka arvestusperioodil töötajana registreerituse kehtivuse ajal nende päevade arv, mis töövõimetuslehe päevadega ei kattu. Tööturumeetmete seaduse §-s 11 sätestatud ajutiselt töötamise korral töötajana registreerituse kehtivuse ajal saadud tulu võetakse arvesse vanemahüvitise suuruse arvutamisel.“

(6²) Kui isik on koondamise korral õigustatud saama töötuskindlustuse seaduse § 14¹ kohaselt kindlustushüvitist, arvestatakse käesoleva paragrahvi lõikes 6¹ nimetatud töötajana registreerituse aega töötuskindlustuse seaduse § 6 lõike 4 punktides 1 ja 2 sätestatud kalendripäevade möödumisest.“.

§ 46. Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse muutmine

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõikes 6 asendatakse sõnad „Tööturuteenuste ja -toetuste“ sõnaga „Tööturumeetmete“.

§ 47. Ravikindlustuse seaduse muutmine

Ravikindlustuse seaduse § 33¹ lõike 1 punktis 3 asendatakse sõnad „töötu tööturuteenuste ja -toetuste“ sõnadega „tööotsija tööturumeetmete“.

§ 48. Soolise võrdõiguslikkuse seaduse muutmine

Soolise võrdõiguslikkuse seaduse § 6 lõikes 4 asendatakse tekstiosa „tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 12 lõikes 1“ tekstiosaga „tööturumeetmete seaduse § 13 lõikes 2 punktis 2“.

§ 49. Sotsiaalhoolekande seaduse muutmine

Sotsiaalhoolekande seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 15¹ lõike 2 punktis 3 asendatakse sõnad „töötuna arvel“ sõnadega „registreeritud tööotsijana“;

2) paragrahvi 15¹ lõike 4 punktis 5, § 63 lõike 2 punktis 1 ja § 70 lõikes 8 asendatakse sõnad „töötuna arveloleku“ sõnadega „tööotsijana registreerituse“;

3) paragrahvi 59 lõike 3 punktid 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) isikut ei ole registreeritud tööotsijana tööturumeetmete seaduse alusel ja

2) isik ei ole hõivatud tööturumeetmete seaduse § 8 lõike 4 punktides 3–9 nimetatud tegevusega ega omanda põhi-, üldkesk-, kutse- või kõrgharidust.“;

4) paragrahvi 63 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Isikul, kellel sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse saamise ajal tekib õigus saada tööturumeetmete seaduse alusel kehtestatud tööhõiveprogrammis sätestatud tööalase rehabilitatsiooni teenust, on õigus saada sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust, mida ta on suunatud saama.“;

5) paragrahvi 133 lõike 2 punktis 5 asendatakse sõnad „tööturuteenuste ja -toetuste seaduse“ sõnadega „tööturumeetmete seaduse alusel kehtestatud tööhõiveprogrammi“;

6) paragrahvi 134 lõike 4 punktid 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„2) toetuse taotleja või toetust taotleva perekonna liige on töövõimeline tööealine isik, kes ei tööta ega ole Eesti Töötukassas tööotsijana registreeritud;

3) toetuse taotleja või toetust taotleva perekonna liige on töövõimeline tööealine isik, kes ei tööta ja on Eesti Töötukassas tööotsijana registreeritud, kuid on ilma mõjuva põhjuseta jätnud tegevuskava täitmata või keeldunud talle pakutud sobivast tööst;“.

§ 50. Sotsiaalmaksuseaduse muutmine

Sotsiaalmaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõike 4 punktis 5 asendatakse tekstiosa „tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 alusel töötuna arvel“ tekstiosaga „tööturumeetmete seaduse § 8 alusel registreeritud tööotsijana“;

2) paragrahvi 6 lõike 1 punktis 6¹ asendatakse tekstiosa „töötuna arvele võetud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6“ tekstiosaga „registreeritud tööotsijana tööturumeetmete seaduse § 8“;

3) paragrahvi 6 lõike 1 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11) tööturumeetmete seaduse alusel kehtestatud tööhõiveprogrammis sätestatud tööpraktikal, tööharjutusel või vähemalt 80 tundi kestval tööturukoolitusel osalev isik, kui riik ei maksa tema eest sotsiaalmaksu käesoleva lõike punkti 6, 6¹ või 7 alusel või käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punkti 8 alusel või kui talle on määratud paindlik vanaduspension riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel;“;

4) paragrahvi 6 lõikes 3¹ asendatakse sõnad „töötuna arvele võtmisest“ sõnadega „tööotsijana registreerimisest“.

§ 51. Tulumaksuseaduse muutmine

Tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punkt 3¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3¹) Euroopa Liidu struktuuritoetusest makstavat sõidu- ja majutustoetust ega stipendiumi tööturumeetmete seaduse alusel kehtestatud tööhõiveprogrammi tähenduses;“.

§ 52. Töölepingu seaduse muutmine

Töölepingu seaduse §-s 6¹ asendatakse tekstiosa „tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 38 punktis 2“ tekstiosaga „tööturumeetmete seaduse § 34 punktis 2“.

§ 53. Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse kehtetuks tunnistamine

Tööturuteenuste ja -toetuste seadus (RT I, 18.02.2022, 5) tunnistatakse kehtetuks.

§ 54. Töötuskindlustuse seaduse muutmine

Töötuskindlustuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõikes 2 ja § 23 lõikes 1 asendatakse sõnad „tööturuteenuste ja -toetuste“ sõnaga „tööturumeetmete“;

2) paragrahvi 6 lõike 1 punktis 1 asendatakse tekstiosa „töötuna arvele võetud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6“ tekstiosaga „tööotsijana registreeritud tööturumeetmete seaduse § 8“;

3) paragrahvi 6 lõike 1 punktis 2, § 8 lõike 2 punktis 1 ning § 11 lõikes 5 asendatakse sõnad „töötuna arvele võtmine“ sõnadega „tööotsijana registreerimine“ vastavas käändes;

4) paragrahvi 6 lõikes 2¹ asendatakse tekstiosa „tööturuteenuste ja -toetuste seaduse §-s 4²“ tekstiosaga „tööturumeetmete seaduse §-s 11“;

5) paragrahvi 6 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kindlustatul, kellele on makstud töötutoetust tööturumeetmete seaduse alusel, on õigus töötuskindlustushüvitisele juhul, kui ta on pärast töötutoetuse maksmise lõpetamist töötanud, olnud avalikus teenistuses või osutanud teenust võlaõigusliku lepingu alusel, välja arvatud tööturumeetmete seaduse §-s 11 nimetatud ajutine töötamine, ja ta vastab muudele käesolevas seaduses sätestatud töötuskindlustushüvitise saamise tingimustele.“;

6) paragrahvi 6 lõikes 5, § 7 lõikes 4, § 9 lõikes 1 ja § 14² lõikes 2 asendatakse läbivalt sõna „töötuskindlustuse“ sõnaga „töötukassa“;

7) paragrahvi 7 lõigetes 2³ ja 3 asendatakse tekstiosa „tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 4²“ tekstiosaga „tööturumeetmete seaduse § 11“;

8) paragrahvi 8 lõike 1 sissejuhatavas lauseosas, lõike 2 punktis 2, lõikes 3 ning § 12 lõikes 2 asendatakse sõnad „töötuna arvelolek“ sõnadega „töötusajana registreeritus“ vastavas käändes;

9) paragrahvi 9 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 4² lõikes 3“ tekstiosaga „tööturumeetmete seaduse § 11 lõikes 3“;

10) paragrahvi 13 lõike 1 punktid 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) töötusajana registreerituse lõpetamise päevale järgnevast päevast arvates, kui kindlustatu töötusajana registreeritus lõpetatakse tööturumeetmete seaduse § 12 lõike 1 punktide 1, 3 ja 6–11 alusel;

2) hüvitise saamise õigust mõjutavate asjaolude tekkimise päevale järgnevast päevast arvates, kui kindlustatu keeldub mõjuva põhjuseta tööturumeetmete seaduse §-s 7 sätestatud tegevuskava täitmisest või sama seaduse § 9 lõigetes 5 ja 6 sätestatud sobivast tööst;“;

11) paragrahvi 23 lõike 2 punktid 4–7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) maksab sotsiaalmaksu sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 1 punkti 8 ning § 6 lõike 1 punktide 5–7 ja 11 alusel;

5) peab arvestust töötusajate, tööturuteenuse osutamise, tööturutoetuste maksmise, töövõime hindamise ja töövõimetoetuse maksmise ning käesoleva seaduse alusel kindlustatute ja hüvitiste maksmise üle;

6) koostöös Sotsiaalministeeriumiga analüüsib tööturu olukorda ning töötukassa tegevuse, sealhulgas töötuskindlustuse ja rakendatavate tööturumeetmete ning töövõime hindamise ja töövõimetoetuse mõju ja tulemuslikkust;

7) osaleb töötuskindlustuse, tööturumeetmete ja töötutoetuse ning töövõime hindamise ja töövõimetoetuse planeerimisel ning avaldab arvamust töötuskindlustuse, tööturuteenuste ja -toetustega ning töövõime hindamise ja töövõimetoetusega seotud õigusaktide eelnõude kohta;“;

12) paragrahvi 23 lõiget 2 täiendatakse punktiga 7¹ järgmises sõnastuses:

„7¹) kontrollib töötukassa rahastatavate tööturumeetmete kvaliteeti;“;

13) paragrahvi 23 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Töötukassal on oma eesmärgi saavutamiseks ja ülesannete täitmiseks õigus saada vajalikke andmeid kõikidelt riigi- ja kohaliku omavalitsuse üksuse asutustelt ja nende peetavatest

andmekogudest ning kindlustatutelt, tööandjatelt, tööotsijatelt, tööturumeetmete ja hüvitise taotlejatelt, samuti teistelt isikutelt, kui andmete saamist ei ole piiratud seadusega.“;

14) paragrahvi 28 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Nõukogu koosolekust võib sõnaõigusega osa võtta Sotsiaalministeeriumi valdkonna eest vastutav asekancler.“;

15) paragrahv 35 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 35. Töötukassa andmekogu

(1) Töötukassa andmekogu (edaspidi *andmekogu*) pidamise eesmärk on täita tööturumeetmete seadusest, töötuskindlustuse seadusest, töövõimetoetuse seadusest ja teistest seadustest tulenevaid töötukassa ülesandeid, sealhulgas:

- 1) isikute tööotsijana registreerimine ja tööotsijate üle arvestuse pidamine;
- 2) tööturumeetmete pakkumise korraldamine ja pakkumine, tööandjale töökoha täitmiseks välismaalasega loa andmise otsustamine välismaalaste seaduse alusel, töötajate vaba liikumise soodustamiseks Euroopa Liidu õigusaktide alusel pandud ülesannete täitmine;
- 3) töötutoetuse määramine ja maksmine;
- 4) sotsiaalmaksu erijuhtudel määramine ja maksmine;
- 5) hüvitiste määramine ja maksmine ning töötuskindlustusstaaži üle arvestuse pidamine;
- 6) töövõime hindamine ning töövõimetoetuse määramine ja maksmine;
- 7) statistika ja analüüside tegemine.

(2) Andmekogu põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, milles sätestatakse:

- 1) andmeandjad ja andmekogusse kogutavate andmete täpsem koosseis;
- 2) andmete juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 3) andmete säilitamise täpsem kord;
- 4) muud korraldusküsimused.

(3) Andmekogu vastutav töötaja on töötukassa.

(4) Andmekogus töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) isiku üldandmed — ees- ja perekonnanimi, sünniaeg ja sugu või isikukood, teovõime, kontaktandmed, surmaaeg;
- 2) isiku muud andmed — kodakondsus, elamisloa ja -õiguse andmed, lühiajaliselt Eestis töötamise andmed, andmed rahvusvahelise või ajutise kaitse saaja või rahvusvahelise kaitse taotleja seisundi kohta, esindusõiguse ja esindaja andmed, andmed töötamise, ettevõtlusega tegelemise ja õppimise kohta, andmed emapuhkuse, isapuhkuse, lapsendajapuhkuse ja vanemapuhkuse kohta, andmed sissetuleku kohta;
- 3) andmed terviseseisundi ja puude kohta;
- 4) tööotsijana registreerimise andmed;
- 5) tegevuskava andmed;
- 6) isikule tööturumeetmete osutamise ning hüvitiste, töötutoetuse ja töövõimetoetuse määramise alusandmed;
- 7) isikule osutatud tööturumeetmete ning hüvitiste, töötutoetuse ja töövõimetoetuse maksmise andmed;
- 8) kindlustatute töötuskindlustusstaaži andmed;

- 9) tööandja ja tööturuteenuse osutaja üldandmed;
- 10) töökoha täitmiseks välismaalasega loa taotlemise ja andmise andmed;
- 11) sotsiaalmaksu erijuhtudel maksmise andmed;
- 12) töövõime hindamise andmed.

(5) Sotsiaalministeeriumi teema eest vastutavatel ja analüüsi tegevatel ametnikel on õigus töödelda tervise-, töö- ja sotsiaalvaldkonna poliitika kujundamiseks töötukassa andmekogusse kantud isikuandmeid, ilma et isik oleks otseselt tuvastatav. Töödeldavateks andmeteks on käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmed, välja arvatud ees- ja perekonanimi, isikukood ja kontaktandmed.

(6) Andmekogu andmeid säilitatakse teenuste osutamiseks, toetuste ja hüvitiste maksmiseks ning töövõime hindamiseks isikustatult järgmiselt:

- 1) tööotsijana registreerimise, tegevuskava, tööturumeetmete, tööandja ja tööturuteenuse osutaja, töötutoetuse ja töövõimetoetuse maksmise ning töökoha täitmiseks välismaalasega loa taotlemise andmeid säilitatakse nende andmekogusse kandmisest kuni kümme aastat pärast menetluse lõppemist või isiku surma;
- 2) kindlustatu ja hüvitiste saajate ning hüvitiste määramise ja maksmise andmeid ning töötuskindlustusmaksu andmeid säilitatakse nende andmekogusse kandmisest kuni kümme aastat pärast isiku surma;
- 3) sotsiaalmaksu erijuhtudel maksmise andmeid säilitatakse nende andmekogusse kandmisest kuni kümme aastat pärast menetluse lõppemist või isiku surma;
- 4) töövõime hindamise andmeid säilitatakse nende andmekogusse kandmisest kuni kümme aastat pärast isiku surma;
- 5) logid säilitatakse vastavalt andmekogu põhimääruses sätestatule.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 6 punktides 1–4 sätestatud tähtaegade möödumisel andmed pseudonüümitakse üks kord aastas säilitustähtaja möödumise kalendriaasta lõpus.

(8) Andmekogusse kantud pseudonüümitud andmed säilitatakse 65 aastat, mille möödumisel andmed anonüümitakse üks kord aastas säilitustähtaja möödumise kalendriaasta lõpus.“;

16) seadust täiendatakse §-ga 52⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 52⁵. Töötukassa andmekogu moodustamine

(1) Käesoleva seaduse § 35 lõikes 1 nimetatud töötukassa andmekoguna käsitatakse kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud:

- 1) tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 8 lõike 2 alusel asutatud töötuna ja tööotsijana arvel olevate isikute ning tööturuteenuste osutamise registrit,
- 2) töövõimetoetuse seaduse § 22 lõike 4 alusel asutatud töövõime hindamise ja töövõimetoetuse andmekogu ning
- 3) töötuskindlustuse seaduse § 35 lõike 4 alusel asutatud töötuskindlustuse andmekogu.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmekogude andmete töötlemist jätkatakse käesoleva seaduse §-s 35 sätestatud korras.“.

§ 55. Töövõimetoetuse seaduse muutmine

Töövõimetoetuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 12 lõike 1 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) on tööturumeetmete seaduse kohaselt tööotsijana registreeritud ja täidab tööturumeetmete seaduses sätestatud tööotsijale pandud kohustusi;“;

2) paragrahvi 18 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 18. Töotsijana registreeritud osalise töövõimega isikule töövõimetoetuse maksmise peatamine

(1) Töotsijana registreeritud osalise töövõimega isikule peatatakse töövõimetoetuse maksmine enne käesoleva seaduse § 16 lõigetes 1–2 nimetatud perioodi lõppemist kümneks kalendripäevaks, kui ta esimest korda:

- 1) ei osale mõjuva põhjusega nõustamisel temaga kokkulepitud ajal — nõustamisel osalemata jätmise päevale järgnevast päevast arvates;
- 2) keeldub mõjuva põhjusega tööturumeetmete seaduse §-s 7 sätestatud tegevuskava täitmisest või sama seaduse § 9 lõigete 5 ja 6 sätestatud sobivast tööst — toetuse saamise õigust mõjutavate asjaolude tekkimise päevale järgnevast päevast arvates.

(2) Töotsijana registreeritud osalise töövõimega isikule peatatakse töövõimetoetuse maksmine enne käesoleva seaduse § 16 lõigetes 1–2 nimetatud perioodi lõppemist 30 kalendripäevaks, kui ta teist korda:

- 1) ei osale mõjuva põhjusega nõustamisel temaga kokkulepitud ajal — nõustamisel osalemata jätmise päevale järgnevast päevast arvates;
- 2) keeldub mõjuva põhjusega tööturumeetmete seaduse §-s 7 sätestatud tegevuskava täitmisest või sama seaduse § 9 lõigetes 5 ja 6 sätestatud sobivast tööst — toetuse saamise õigust mõjutavate asjaolude tekkimise päevale järgnevast päevast arvates.

(3) Kui isiku tööotsijana registreeritus ja töövõimetoetuse maksmine lõpetatakse ajal, kui talle töövõimetoetuse maksmine oli peatatud ning ta registreeritakse tööotsijana uuesti, tekib tal õigus töövõimetoetusele pärast maksmise peatamise perioodi lõppemist.

(4) Töötukassa teeb töövõimetoetuse maksmise peatamise otsuse viie tööpäeva jooksul selle aluseks olevast asjaolust teadasaamise päevast arvates.

(5) Töötukassa toimetab käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsuse isikule kätte elektroonselt, posti teel lihtkirjaga või töötukassa kohalikus osakonnas.“;

3) paragrahvi 19 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) tema tööotsijana registreeritus lõpetatakse – tööturumeetmete seaduse alusel tööotsijana registreerituse lõpetamise päevale järgnevast päevast arvates või“;

4) paragrahvi 19 lõike 2 punktis 1 asendatakse sõnad „töötuna arvele võetud“ sõnadega „töotsijana registreeritud“;

5) paragrahvi 19 lõike 2 punktis 2 asendatakse sõnad „töötuna arveloleku“ sõnadega „töotsijana registreeritus“;

6) seaduse 4. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„4. peatükk
Andmevahetus ja andmed“;**

7) paragrahv 22 tunnistatakse kehtetuks;

8) seadust täiendatakse §-ga 22² järgmises sõnastuses:

„§ 22². Andmed

Andmed töövõime hindamise ja töövõimetoetuse maksmise kohta kantakse töötuskindlustuse seaduse §-s 35 sätestatud töötukassa andmekogusse.“.

§ 56. Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmine

Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse § 5 lõike 2² punktis 1 asendatakse sõnad „töötuna arvele võtmisega“ sõnadega „tööotsijana registreerimisega“.

**3. jagu
Seaduse jõustumine**

§ 57. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2024. aasta 1. jaanuaril.